

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	سؤالات امتحان نهایی درس: منطق و فلسفه (سالی - واحدی)
تاریخ امتحان: ۸۳/۳/۱۰		سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه	
سازمان آموزش و پرورش استان مرکزی			

ردیف	سؤالات منطق	نمره
۱	تعیین کنید هر یک از مثال های زیر مصداق کدام یک از انواع چهارگانه علم است . زمین متحرک است - الکتریسیته -	۰,۵
۲	مشخص کنید عبارات ذیل کدامیک صحیح و کدام یک غلط است ؟ الف) در قضیه ی : « کل بزرگتر از جزء خود است » خطایی صورت نمی گیرد . ب) در معلومات بدیهی بیشتر مواقع خطا صورت می گیرد . ج) در معلومات غیر بدیهی اصلاً خطا صورت نمی گیرد .	۰,۷۵
۳	هر یک از دلالت های زیر را مشخص کنید: دلالت خنده بر شادمانی - دلالت زنگ مدرسه برای رفتن به کلاس - دلالت متحرک بر محرک	۰,۷۵
۴	میان مفاهیم کلی زیر کدام یک از نسبت های چهارگانه برقرار است ؟ الف) : درخت ، چنار (ب) : انسان ، متفکر (ج) : لباس ، سیاه	۰,۷۵
۵	آیا ممکن است مفهوم کلی تنها در ذهن موجود باشد و هیچ مصداقی در عالم خارج نداشته باشد ؟ یک نمونه مثال بنویسید .	۰,۵
۶	دو نمونه از خصوصیات ذاتی و دو نمونه از خصوصیات عرضی آب را بنویسید.	۱
۷	معنای «تعریف باید جامع و مانع باشد» چیست ؟	۰,۵
۸	نوع قضایای زیر را به لحاظ موضوع مشخص کنید. حافظ از بهر تو آمد سوی اقلیم وجود - حواریون حضرت عیسی (ع) دوازده تن بودند - انسان کلی است - بعضی گیاهان سمی هستند.	۱
۹	عکس و متضاد هر یک از قضایای زیر را بنویسید . الف) هر فلزی رسانا است (ب) هیچ مثلثی قائم الزاویه نیست	۱
۱۰	تمثیل را تعریف کرده و با ذکر مثال بنویسید آیا این گونه استدلال قابل اعتماد است ؟	۱
۱۱	هر یک از قیاسهای زیر چه شکلی است؟ در صورت منتج بودن نتیجه را بنویسید و در صورت عقیم بودن علت آن را بنویسید. الف - بعضی نقاش ها هنرمندند - هر هنرمندی هنر آفرین است . ب - هر بیدادگری سنگدل است - هیچ بیدادگری عاقل نیست .	۱,۵
۱۲	تعیین کنید هر یک از قضایای زیر مصداق کدام یک از موادی است که در قیاس به کار میرود : (۱) نابرده رنج گنج میسر نمی شود (۲) شود کوه آهن چو دریای آب اگر بشنود نام افراسیاب (۳) آینه مقعر ، تصویر را کوچک می کند	۰,۷۵
۱۳	تعریف شعر و موادی را که در شعر بکار می رود بنویسید .	۰,۵
۱۴	نوع سفسطه زیر را مشخص کنید : شخصی از ۵ نفر از دانش آموزان یک کلاس درس پرسید سپس نظر خود را چنین داد : هیچکدام از دانش آموزان این کلاس درس نخوانده اند .	۰,۵
۱۱	سؤالات فلسفه در صفحه دوم	

سوالات فلسفه		
۱،۲۵	نام پنج اصل از اصول و مبانی فلسفی علوم تجربی را بنویسید.	۱
۰،۵	یکی از بحث های مهم فلسفه.....است که در آن سخن از حقیقت ذهن آدمی است. از آنجا که.....یکی از افعال روانی انسان است همین بحث در روان شناسی نیز مطرح است.	۲
۰،۷۵	دانشی که قصد آن هستی شناسی است چه نام دارد ، دو مورد از مسائل آنرا نام ببرید .	۳
۱	سوفسطائیان چه تأثیر مهمی در تاریخ فلسفه گذاشته اند؟	۴
۰،۵	«ملتوس» در آغاز جلسه دادگاه سقراط را به چه گناهایی متهم کرد ؟	۵
۱	سقراط بهترین راه وصول به دانش درست و مطمئن را در چه می دانست ؟	۶
۱	منظور افلاطون از مثل چیست؟	۷
۱	ویژگیهای معرفت حقیقی و نحوه ی دست یافتن به آنرا از نظر افلاطون بیان کنید .	۸
۱	مطابق نظر ارسطو نقش علت غایی در عالم طبیعت چیست؟و چه چیزی را در عالم طبیعت تأمین می کند.	۹
۱	شیخ الرئیس در طبیعیات کتاب «شفا» علل حرکات اجسام را چگونه تفسیر می کند؟	۱۰
۹		
۲۰	جمع کل	

ردیف	راه‌نمای تصحیح فلسفه
۱	۱- واقعیت داشتن جهان (۰/۲۵) ۲- قابل شناخت بودن طبیعت (۰/۲۵) ۳- درستی روش تجربه و آزمایش (۰/۲۵) ۴- یکسان عمل کردن طبیعت (۰/۲۵) ۵- تبعیت همه موجودات از اصل علت (۰/۲۵)
۲	شناخت یا معرفت (۰/۲۵) - شناخت (۰/۲۵)
۳	فلسفه اولی یا ما بعد الطبیعه (۰/۲۵) [دو مورد از موارد] علت و معلول وحدت و کثرت - ثابت و متغیر - هستی و نیستی) هر کدام (۰/۲۵)
۴	روش آنها در تاریخ فلسفه بسیار مؤثر بوده است زیرا آنها بحثهای استدلالی را گسترش دادند (۰/۵) و همین زمینه ای فراهم کرد تا فن منطق مورد توجه دانشمندان قرار گیرد (۰/۵)
۵	خدایانی را که همه به آن اعتقاد دارند انکار می کند و از خدایی جدید سخن می گوید. (۰/۲۵) با افکار خود جوانان را گمراه می کند و آنان را از دین و آیین پدرانشان بر می گرداند. (۰/۲۵)
۶	سقراط کوشش می کرد که نشان دهد که هر چیزی از تعریف ثابتی برخوردار است (۰/۵) و اگر به تعاریف اشیاء برسیم به دانش درست و مطمئنی دست پیدا کرده ایم (۰/۵)
۷	افلاطون موجودات جهان ماوراء طبیعت را مثال نامید و جمع آن مثل خوانده می شود (۰/۲۵) مثل، گوهرهای اصیل و جاودانه ای هستند که موجودات این جهان همگی بدل آنها محسوب می شوند (۰/۷۵)
۸	ویژگیهای معرفت حقیقی : ۱- خطا ناپذیر بودن ۰/۲۵ ۲- به امور پایدار تعلق داشتن ۰/۲۵ افلاطون معتقد است که با به کار بردن روش درست در اندیشیدن به معرفت حقیقی می توان دست یافت . (۰/۵) یا : برای بدست آوردن معرفت حقیقی باید از سطح حواس فراتر رفت و از ابزار دیگری به نام عقل مدد جست . ۰/۵
۹	برای ارسطو علت غایی در عالم طبیعت یک عامل آگاهانه و اصل سازمان دهنده ای است (۰/۵) که چه در میان جمادات و چه در میان جانداران اعم از نباتات و حیوانات وجود دارد (۰/۲۵) که نظم و هماهنگی و هدفداری را در نظام طبیعت تأمین می کند (۰/۲۵)
۱۰	بعضی از افعال و حرکاتی که در اجسام دیده می شود از یک علت خارجی است (۰/۵) و برخی از خود جسم است و سبب خارجی ندارد (۰/۵)

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: منطق و فلسفه (سالی - واحدی)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۰۳/۱۰	سال سوم نظام جدید آموزش متوسطه	
سازمان آموزش و پرورش استان مرکزی		

ردیف	راهنمای تصحیح منطق
۱	زمین متحرک است: تصدیق اکتسابی (۰/۲۵) الکتروسیته: تصور غیربديهی (۰/۲۵)
۲	الف) صحیح است (۰/۲۵) در قضیه ی: «کل بزرگتر از جزء خود است» خطایی صورت نمی گیرد. ب) غلط است (۰/۲۵) در معلومات بديهی خطایی به وقوع نمی پیوندد (در صورتیکه انسان سلامت ذهن و سلامت حواس داشته باشد) ج) غلط است (۰/۲۵) (چون در معلومات غیر بديهی خطا صورت می گیرد)
۳	دلالت خنده بر شادمانی - دلالت زنگ مدرسه برای رفتن به کلاس - دلالت متحرک بر محرک دلالت طبیعی (۰/۲۵) دلالت وضعی (۰/۲۵) دلالت عقلی (۰/۲۵)
۴	الف) عموم و خصوص مطلق (۰/۲۵) ب) تساوی (۰/۲۵) ج) عموم و خصوص من وجه (۰/۲۵)
۵	بله (۰/۲۵) - مثال: شریک خداوند - غول - انسان بالدار هر مثال (۰/۲۵)
۶	خصوصیات ذاتی: جسم بودن - (۰/۲۵) سیال بودن (۰/۲۵) خصوصیات عرضی: گرم بودن (۰/۲۵) تلخ بودن (۰/۲۵) (یا سایر موارد)
۷	یعنی تعریف باید به نحوی باشد که تمام افراد معرف در آن بگنجد و هیچ فرد دیگری در آن داخل نشود (۰/۵)
۸	قضیه شخصیه - قضیه جمعی - قضیه طبیعی - قضیه محصوره یا (مسوره) هر کدام (۰/۲۵)
۹	الف) عکس: بعضی رساناها فلزند (۰/۲۵)، تضاد: هیچ فلزی رسانا نیست (۰/۲۵) ب) عکس: هیچ قائم الزاویه ای مثلث نیست (۰/۲۵)، تضاد: هر مثلثی قائم الزاویه است (۰/۲۵)
۱۰	تمثیل حجتی است که در آن حکمی را برای چیزی از راه شباهت آن با چیز دیگر معلوم می کنند (۰/۵) ذکر مثال مناسب (۰/۲۵) این گونه استدلال قابل اعتماد نیست (۰/۲۵)
۱۱	الف - شکل اول - منتج - بعضی نقاش ها هنرآفرین هستند. (۰/۷۵) ب - شکل سوم - منتج - بعضی از سنگدل ها عاقل نیستند. (۰/۷۵)
۱۲	۱- مقبولات (۰/۲۵) ۱- مخیلات (۰/۲۵) ۳- مجربات (۰/۲۵)
۱۳	شعر سخنی است که از خیال آدمی سرچشمه می گیرد {یا سخن تخیل آمیز} (۰/۲۵) ماده شعر از مخیلات است (۰/۲۵)
۱۴	سفسطه استقرار ناقص و تعمیم ناروا (۰/۵)